

Helyszínrajz M = 1:2000

TELEPÍTÉS

Az óvodát egyetlen tömegként fogalmaztam meg, melybe a csoportoknál egy belső udvart vágtam. Ezáltal létrejött egy olyan rész, mely egy zárt és egy nyitott kert közé ékelődik. Itt kapott helyet a két kertet összekötő tomaszoba és minden kiszolgáló funkció. Mivel a szomszéd telektől három méteres eltartást kellett megvalósítanom, indokoltá vált ennek az épületrésznek a végében elhelyeznem a gazdasági bejáratot. Számottevő forgalomra innen nem lehet számítani, mert a sétáló utca-szerűen kialakított és a főtér felől lezáró Iskola utcáról autók nem várhatóak. A főbejáratot a leghosszabb oldalon a telek közepére helyeztem. Leginkább ebből az irányból várható gyalogos és biciklis forgalom. A homlokzati fal lágy behajlásából egy fedett előtér alakul ki. Jó idő esetén a főbejárat mellett innen lehetőség nyílik egy kerti ajtón való bejutásra is. A telket minden oldalról zöld védősáv veszi körül. Az utca egész hosszában a telek előtt ez a sáv mindenhol burkolt felülettel, gépkocsi beállóval van megszakítva. A szükséges parkolókat ezért a telek északi oldalán a zöld sávban, a meglévő helyrehozható igazodva, több csoportban helyeztem el a kerítés mentén. A fűrészfogas osztás egyrészt a reggeli parkolás megkönnyítése miatt alakult ki, másrészt a telekhatár keleti vonalához igazodik.

FUNKCIÓ

Az óvodát igyekeztem egy tiszta, könnyen átlátható alaprajzzal kialakítani. A telek közepére elhelyeztem egy galériás tömeget, mely két részre osztja a telket: a foglalkozatókkal és fedett nyitott terekkel körülvett, sajátos belső kertre és a nyitott, fákkal teli változatos játszóudvarra. Ezek között kapcsolatot a nagy belmagasságú tomaszoba létesít, mely rendezvényterként is kiválóan használható. A tomaterelemek megfelelő zártágot biztosít a folyosó felől bordásfalakkal zárt kialakítás, a két tér azonban optikailag egymásba olvad a szigorú elválasztás helyett. A torna vagy rendezvény ideje alatt is lehetséges a két udvar közti zavartalan átjárás, és az emeleti helyiségek megközelítése, mind szülői, mind dolgozó oldalról. Bár a kétszintesnek köszönhetően az üzemeltetés költségesebb, a belső udvar és a csoportszobák közti intenzív kapcsolat, valamint a többféleképpen felhasználható, két kertet összekötő tomaszoba és az irodáktól mentesített, oldott földszint előnyeit mérlegelve e mellett döntöttem. A kiszolgáló funkció helyiségei így a földszinti "dobozokban" kaptak helyet, az irodák pedig az emeletre kerültek.

TÉRSZERVEZÉS

Céлом egy változatos terekből és térkapcsolatokból összeálló szerves egész létrehozása volt, ahol a közösségi együttlét kiemelt módon megvalósulhat. Ennek érdekében a gyermekek által használt tereket szigorúan elválasztottam a kiszolgáló funkcióktól. A belső foglalkozató kertre kiemelt figyelmet fordítottam, hogy ez a kis mikrovilág a foglalkozatók változatos nyílásméreteivel, a tető vonalának billenéseivel és a mindezt körülölelő tekerő falakkal a gyermekek számára izgalmas tér legyen. A közlekedők kis osztású függőleges fabordái közé az udvar felől teljes felületű üvegezést helyeztem, ezáltal a nagyobb tereket összekötő folyosók is szellősek és tágasak, mintha nem is belső térben közlekednénk.

KERT

A tervezés során kiemelt fontosságúnak tartottam, hogy a két udvar eltérő módon legyen kialakítva. A belső udvar egy sajátos közös foglalkozató-tér, míg a játszókert lehetőséget nyújt akár az egyéni játékra is. A belső kertben a Kneipp kúrának megfelelően hidegvízzel öntjük fel a legöbolyított taposókövek közötti részeket, így a meztől szaladgáló és ugrádozó gyermekek egészségére is figyelünk, amellelt, hogy egy számukra nagyon vonzó vízi játékerter hozunk létre. A kövek közötti víz a nagy melegben párolgásával javítja a mikroklímát, de ennek fokázására a kövek közé fűvókák is elhelyezésre kerülnek, melyeken keresztül 10-15% per centként vizet porlasztunk a levegőbe. A játszókertben igyekeztem a meglévő fákat megtartani és közzéjük, valamint az újonnan telepített fák között egy változatos közeget létrehozni. A kertet egy stabilizált kavicsból készülő kacsaringós ösvénnyel osztottam fel. Ennek az útnak a mentén található a különböző játékterek homokozókkal, billégőkkel, csúszdával, sportpályával és mászókkal. A kert délkeleti árnyékos részében rajzsarkot alakítottam ki, hogy a gyerekek alkotó kedvüket a szabadban a homokozó mellett más formában is kiélhessék. A kertben színes napvitorlával fedtem az erős napsütésnek kitélt homokozó és mászóka terét. A délnyugati sarokban kisméretű veteményeskertet alakítottam ki, hogy a gyermekek a játék mellett a növények gondozásával is ismerkedhessenek. A kőlap burkolatú "pára témér" fűvókák kerülnek elhelyezésre, csakúgy mint a belső kertben. A fennmaradó részre elszórtan padokat helyeztem el, mivel a főbejáratnál lévő kerti kapu lehetőséget kínál arra is, hogy hétvégén, amikor az épület zárva van, ez a nyitott kert játszótérként működhessen.

SZÍNEK

A formálás egységét úgy próbáltam fokozni, hogy az épület színeit egységesítettem. Így a fehér tetőlemezzel és a fehér külső homlokzatokkal, olyan az épület, mintha egy tömbből lenne kifaragva. A teljes fehérséget azonban túl sterilnek tartottam egy óvoda esetében, ezért a homlokzatot a 12 színű színekkel megfelelően lyukasztott táblák mögé helyeztettem színes táblákkal és üvegekkel könnyítettem. A terv ezen részét különösen fontosnak tartom, mivel az óvoda az az épület, amit a gyermekek először "vesznek birtokukba". Egy kisgyermek számára maradó élményt jelenthet az első találkozás az óvoda játékos falával és otthonosságot árasztó anyagaival. Céloom az volt, hogy az intézmény aktív cselekvési szintér legyen, az óvodába élmény legyen járni és a kialakított tereknek serkentő hatása legyen a gyermekek fejlődésére.

Építészeti koncepció

A HELY

A tervezési terület Hajdúböszörmény város belső magjának az ún. kiskörfűtnak a peremén helyezkedik el. Északról a zajos Polgári utca, keletről a csökkent gépjárműforgalmú Iskola utca határolja, melynek végében a nemrég felújításra került főtér található. A telken eredetileg egy magánlakás állt. A 50-es évek végén a megnövekvő gyereklétszám miatt egy kis óvoda költözött be az akkor üresen álló épületbe. Az évek során az eredeti épület szűkössége miatt ezt toldották-foldották: tomatereimmel, konyhával és karbantartóházzal egészítették ki. Végül 8 évvel ezelőtt az óvodát az épület egyre romló állapotára hivatkozva bezárták. A telek ma elhagyott, az épület falai salétromosak, helyiségkapcsolatai, tájilási viszonyai és a jelenlegi szabályozások miatt alkalmatlan egy új óvoda befogadására. A város ezen területén viszont egy óvoda hiánypótló épület lehetne, ezért esett a választásom az "új Polgári úti óvoda" tervezésére.

MOTTÓ

A tervezés során egy könnyen értelmezhető, tiszta koncepció létrehozására törekedtem. A különböző munkaközi vázlatokban mindig azt kerestem, mi tesz igazán óvodává egy házat a kötelezően előírt helyiségeken túlmenően. Az alap felvetésem az volt, hogy az óvoda az a hely, ahol a gyermekek először tapasztalják meg a közösségben való viselkedés formáit, először kerülnek kapcsolatba velük egykorú társaikkal. A csoportszobákat ezért egy belső udvar köré szerveztem, ami egy nagy szabadtéri foglalkozatóként működik, lehetővé téve a közös játékot. Egy óvoda esetén kiemelten fontosnak tartom a kert és a belső terek kapcsolatát. Arra törekedtem, hogy a váltakozó tereknek köszönhetően egyszerre legyen jelen a nyitottság és bensőségesség. A formálás közben az lebegett a szemem előtt, hogy egy befelé kibontakozó rendszernek kívülről zártnak kell lennie, de egy óvoda esetén mégis barátságosnak és könnyednek, akár egy felhő. Ennek megfelelően a homlokzatnak hasonlóan enyhe hajlásai vannak, mint a tetőnek. A tető mindenhol befelé lejt, kivéve a csoportszobákat, mert ott ez megfordul, mintha a három kis csoport érdeklődve kidugná a fejét.

Fotók a helyszínről

